

Redacția

și

Administrația

Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124Anunțurile se pri-
mesec după tarif.Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ROMĂNESC

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Problema Macedoniei

Intr-o broșură de propagandă națională, ce-am publicat anul trecut sub titlul: *Pentru Macedonia*, puneam succint problema Macedoniei, așa cum se prezintă pe atunci.

De un an încoace, starea fraților noștri din Pind s'a înrăutățit treptat, până ce a ajuns actualmente într'un ipostas disperat. Căci, cu toate intervențiile ministrului nostru dela Atena, în special, nu s'a putut ajunge până astăzi la o soluționare favorabilă Aromânilor, în problema Macedoniei. Dela frații din Pind vin știri îngrijorătoare.

Însă, de problema Românilor din Balcani, se leagă un numai situația Aromânilor, cari actualmente se află sub dominația Grecilor, Bulgarilor și Sârbilor și starea etnică a fraților noștri ce trăiesc masați sub egida de stat a Jugoslaviei.

Românii din Balcani sunt grupați în jurul marilor centre: Bitalia, Veria și Ianina ca și pe văile Moravei și Timocului, în banatul românesc de sub dominația Sârbilor; iar în Istria se află o insulă izolată de români grupați în câteva sate. Contra fraților noștri ce sălășuesc în peninsula balcanică, se încearcă în prezent cele mai odioase violențări, care țintesc la slăbirea românismului din Balcani, din punct de vedere etnic, cărturăresc și economic.

Astfel, față de românii din Jugoslavia, Sârbii încearcă să le stingă ființa națională prin închiderea școlilor și bisericilor desconsiderând cele mai elementare norme de politica internațională ale veacului al XX-lea.

Situația Aromânilor pe cât este de grea, pe atât este de apăsătoare.

Coloniștii greci aduși din Asia Mică cășunează mari neajunsuri populației Aromânilor. Căci statul grecesc, ca atare, despoie de proprietate pe Aromâni, cari astfel sunt nevoiți să ia drumul pribegiei.

Nici odată simțul de dreptate n'a fost mai brutal violentat în secolul al XX ca în Macedonia, astăzi.

Astăzi în Macedonia se atențază la ființa noastră națională în modul cel mai barbar.

Contra acestor brutalități repetate din partea popoarelor balcanice, față de frații noștri din Pind, România trebuie să ia o atitudine hotărâtă.

Trebuie să ne îngrijim de situația Românilor de peste hotare, așa cum ne îngrijim de starea românismului dintre granițele întregite ale Daco-Romaniei.

Politica noastră externă trebuie să năzuiască la întărirea elementului românesc de peste graniță, ca unul ce este avangarda

statului nostru național de mâine. Căci după cum spuneam în broșura amintită:

„suntem ca stat aproape în hotarele Daciei însă departe de granițele tracice“.

Românii macedoneni, care din cauza mizeriilor de tot felul sunt nevoiți, să părăsească locurile lor de baștină, să fie aduși la noi în țară.

În România întregită elementul macedonean ar avea o mare misiune etnică: *Intărirea elementului românesc în cuprinsul Daciei*, precum și validitatea elementului nostru național, în luptă cu elementele eterogene, dintre

care ca cel mai periculos se remarcă actualmente elementul semit.

Avem nevoie de români în Quadrilater, în Dobrogea, în unele ținuturi din Transilvania, precum și dealungul malului drept al Nistrului.

Și românii macedoneni sunt bine veniți pe aceste meleaguri, ca unii ce vor aduce cu ei trăinicia etnică a unui popor bine conservat și cu predispozițiuni superioare, tuturor elementelor eterogene, ce sălășluiesc actualmente între granițele noastre naționale.

Marin Dragnea.

Congresul partidului național român

Măine, Duminică 8 Martie a. c., la București se va ține congresul partidului național-român. În acest congres, după convocarea redactată de însuși d. Iuliu Maniu, comitetul central își va face raportul activității sale și se va discuta propunerea de fuziune cu partidul naționalist al poporului, de sub prezidenția dlui N. Iorga.

Dintre aceste două puncte de program ale congresului, acel care va anima mult consfătuirea, va fi cel privitor la fuziune.

Prin fuziunea cu partidul naționalist al poporului, partidul național va câștiga foarte mult. Va câștiga aderențe solide în vechiul regat. Căci partidul dlui Iorga în afară de faptul că are înregimentat în rândurile sale o mulțime de intelectuali, dar are și simpatia câtorva cercuri electorale din Moldova și Muntenia.

Când partidul național s'a unit cu

tachiștii, câștigul deși a fost simțit, totuși n'a fost covârșitor, cum este în cazul fuziunii cu partidul naționalist al poporului.

Cu partidul de curând fuzionat vin în rândurile partidului național elemente luminate și cari au o concepție cinstită despre conceptul „politiceii“. Vin elemente pregătite sufletește și cu o ideologie bine formată.

Și mai aduce încă ceva partidul naționalist al poporului.

Aduce o personalitate: *N. Iorga*. D. N. Iorga este cea mai idealistă dintre figurile noastre politice, care nu vede fazele politice decât prin prisma celei mai desăvârșite moralități.

D. N. Iorga este figura clasică a politicianului dezinteresat.

De aceea aportul personalității sale este covârșitor.

Alegerea dela Reghin

Alegerea de deputat în circumscripția electorală a Reghinului, va avea loc în ziua de 23 Martie.

De această dată în locul dlui Simeon Măndrescu, liberalii au renunțat, de a mai candida pe cineva. Așa, că vor apărea în arena electorală, liderul averescanilor din Ardeal, d. Oct. Goga și d. dr. Voicu Nițescu avocat din partidul național.

Lipsind candidatul guvernului la Reghin se întrezăresc alegeri libere.

Și circumscripția Reghinului tocmai acest lucru îl dorește.

Poporația rurală din Ardeal este însetată de libertate, atunci când se pune pe tapet chestiunea exprimării votului său.

Dl Oct. Goga aduce în campania electorală ce s'a încins în circumscripția Reghinului, capitalul său moral de om politic cu vază și de luptător național; iar d. dr. Voicu Nițescu aduce un frumos trecut de erou în războiu și calitatea sa de om cinstit.

Reghinul va alege între acești doi candidați. Însă, mai multe șanse le are candidatul partidului național.

Pentru Aurel Vlaicu

Comitetul „Astrei“, despărțământul Orăștiei, a luat frumoasa și laudabila inițiativă, ca în piața orașului Orăștie, să se ridice o frumoasă statuă, în amintirea zburătorului: Aurel Vlaicu.

Această statuă are menirea de a ține trează în conștiința românismului, amintirea genialului inginer din Bințiști, care și-a zdrobit aripile, pe când căuta, să stabilească prin văzduh unitatea noastră națională.

Totodată, s'au luat dispoziții pentru a se bate o placă comemorativă pe pereții casei părintești a lui Vlaicu, din Bințiști.

La liceul din Orăștie, care poartă numele genialului zburător, se va înființa și un muzeu în care se vor păstra lucrurile rămase dela Vlaicu, ca: unelte, cărți, hărți etc. Și care vor fi cumpărate dela mama și fratele lui Vlaicu.

Pentru înfăptuirea tuturor acestor lucruri frumoase, s'a deschis o listă de subscripție, la care au datoriat să contribuie toți bunii români.

Banii se pot trimite ziarului „Solia Dreptății“, sau Direcțiunii liceului „Aurel Vlaicu“ din Orăștie.

În chestiunea vadului comercial

Legiferarea vadului comercial a fost amânată. Acest fapt a duce un real prejudiciu material tuturor negustorilor, astfel fiind lăsați la bunul plăc al proprietarilor.

În Ardeal, comerțul și manifestările sale economice, au nevoie de o cât mai urgentă legiferare.

În Ardeal comerțul ca și imobilele mari din orașe se află în mâinile minoritarilor. Minoritarii sunt stăpâni pe situație.

Însă, legile ce le va face parlamentul fărăi noastre, caută a întări comerțul românesc. Aceste legi urmează a valida elementul național pe tărâmul manifestărilor sale economice. Și cu atât e mai necesară această legiferare, pentru Ardeal, unde comerțul românesc e de dată recentă și unde se află abia la începutul formațiunii sale.

Un mare incendiu la Cluj

Astă noapte, la Cluj, s'a întâmplat un mare incendiu. Prăvălia firmei G. Șarga din Calea Regele Ferdinand a ars complet, cu toată străduința ce-au depus-o pompierii pentru a localiza focul.

Corpul pompierilor a depus toată truda ca să stingă focul iscat. Însă, n'au avut cu ce, deoarece pe conducte nu venea apă.

Pentru evitarea altor nenorociri eventuale, facem atență Direcția Apeductului, ca pe viitor să ia dispozițiuni, pentruca să curgă apă în cursul întregii nopți. Căci absența apei peste noapte, expune orașul Cluj la multe dezastre, cum s'a întâmplat astănoapte firmei G. Șarga.

O promoție de doctori

Azi 6 Martie 1925 și-au susținut teza de doctori în medicină și chirurgice dnii dr. Ioan Vonica „Contubațiuni la studiul epidemiologiei difterici scarlatinei și pojarului“, și dl dr. Ioan Codoriu „Metabolismul Colesterinei“. Amândoi buni elevi cari fac cinste Universității din Cluj aducând contribuțiuni personale de importanță în studiul medicinei fiind vechi preparatori și asistenți în curent cu metodele noi de laborator.

Pentru tezele susținute amblii au primit mențiunea „cum laude“.

— Dl dr. Voicu Nițescu, candidatul partidului național la Reghin a făcut o excursiune electorală în cerc în cursul acestei săptămâni. Pretutindeni a fost primit cu entuziasm.

— Dl A. C. Cuza a fost citat ca inculpat pe ziua de 30 Martie în fața Comisiunii de Judecată instituită de Ministerul Instrucțiunii Publice.

— Zece studenți dela Academia teologică ortodoxă din Oradea-Mare, au fost eliminați pe motivul că solidarizându-se cu greva studentescă, n'au vroit să participe la cursuri.

Cafea falsificată

In comerț s'a constatat, că se vinde cafea falsificată. Să face din făină (aluat) de fasole și de ghindă. Mărima, culoarea și forma sunt întocmai ca la cafeaua veritabilă. Mulți vând cafeaua falsificată, așa cum este, unii pun în ea și cafea bună.

Forma boabelor acestei cafele falsificate să capătă prin nescari mașini.

Falsificarea se poate cunoaște ușor: Punând boabele suspecte în apă să se înmoaie. Boabele artificiale să desfac după câteva ceasuri, pe când cele veritabile rămân întregi în apă.

Păstrarea ouălor

de: Pavel Roman farm.

Ouăle pe cari voim să le conservăm, trebuie să fie proaspete de tot și întregi, de aceea trebuiesc bine cercetate. Ouăle se conservă, dacă oxigenul din aer nu pătrunde în ele spre a le descompune. Trebuie să le muțiem în unt de lemn sau în grăsime, sau și în ceară topită, ori le ungem cu o pensulă cu colodiu sau gumă disolvată. Așa unse se așează în cenușă sau nisip, fie chiar și în tărățe etc. ca să nu le atingă aerul. Să întrebuițeze și ghipsul spre acest scop, îl ardem și fierbându-l obținem un țercu cu apă. In acest liquid muțiem ouăle pe rând.

In acest chip să formează pe ouă o coajă tare. Apoi să pun în nisip în rânduri. Silicatul de sodiu sau potasiu e întrebuițat cu mult succes. Să încălzește cam la 20 grade să pun ouăle în aceasta soluție.

Coaja capătă o luciditate care nu lasă să pătrundă aerul și ele se conservă mult timp proaspete.

Comercianții italieni se servesc de următorul mijloc pentru a conserva mai mult timp ouăle: Dizoalvă 50 grame Acid salicylic în alcool. Pune să stea ouăle timp de un ceas în aceasta soluție, apoi le pune în cutii cu pae mărunte.

Un alt mijloc e următorul:

Așezăm ouăle în totdeauna cu vârful în sus într'un vas cu cenușă, ca de un deget, apoi le acoperim iar cu cenușă, așezăm un alt rând și acoperim iar cu cenușă, urmând așa până ce să umple vasul sau cutia, pe care o ținem în aer uscat la loc curat.

Să nu ținem ouăle în pivniță sau la un loc umed.

Cel mai simplu procedeu e următorul: Facem găuri multe în o scândură, așa ca să se potrivească ouăle. La fiecare 14 zile întoarcem ouăle cu celalalt capăt în sus, fără însă să le scuturăm. In modul acesta să conservă ouăle o jumătate an bune.

Asistența socială la Cluj

In strada G. Coșbuc, din orașul nostru, se află un așezământ de binefacere, „Azilul săracilor“, unde bătrânii săraci, incapabili de a munci, găesc adăpost așilor oboseli fizice.

Acest azil, care este întreținut de Primăria orașului, adăpostește bătrâni, bărbați și femei și se află sub conducerea directorului Haralambie Nicolescu.

In acest așezământ sunt hrăniți gratuit și li se dă întreținerea întreagă la vre-o 100 de bătrâni, cari sunt complet mulțumiți de omeneasca îngrijire cu care sunt tratați.

De aceea urăm priceputului conducător al „azilului săracilor“, prosperitate în opera sa umană ce o realizează, cu acești bătrâni nenorociți.

* Imprintate Advocatale la librăria Anca.

Către Domnii

Judecători, Advocați și studenți în drept

La Librăria A. ANCA Cluj se află de vânzare următoarele cărți juridice:

- Compendiu de drept Civil de Dr. Anca 135.—
- Compendiu de Carte funduară de Dr. Anca 60.—
- Procedura de concordat forțat de Dr. Anca 80.—
- Legea falimentului de Dr. Anca 80.—
- Legea de execuție de Dr. Bartha 75.—
- Vademecum rom. mag. de Dr. Köves 60.—
- Criza Valutară de Dr. Șerban 35.—
- Journal de termene Advocatale 100.—

IN LUCRARE :

Codul de Comerț cu adnotări și jurisprudență.
Dicționar juridic

Informațiuni

— P. S. S. Episcopul Nicolae al Clujului a vizitat incognito orașul Huedin.

— Biletele de 500 lei, actuale, vor fi înlocuite cu altele cu desemn schimbat.

— Elevii liceului din Turda au dat în ziua de 1 Martie o producție în sala de gimnastică a liceului.

— Proiectul de lege privitor la cărciumi se va depune pe biroul camerei în cursul lunii Martie.

— Tragerea loteriei „Sindicatului Presei române din Ardeal și Banat“ va avea loc în mod irevocabil pe ziua de 16 August 1925.

— Hârtia monedă de 1 și 2 lei nu va mai avea nici-o valoare dela 1 Aprilie 1925.

— O expoziție de tauri de prăsilă se va aranja în ziua de 8 Martie pe terenul târgului de vite din Arad.

— Alegerea episcopului Aradului va avea loc în ziua de Dumineca Tomii.

In atenția femeilor!

In editura Al. Anca din Cluj a apărut o broșură foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești datorită dnei Maior, profesoară. Această broșură costă 65 Lei plus 5 lei porto.

— Concertul Corfescu a avut loc în zilele de 3 și 4 Martie în sala teatrului orașenesc din Deva.

— Serbările pentru pomenirea lui Aurel Vlaicu vor avea loc la Bintiși în ziua de Sf. Constantin și Elena.

— Cartea verde care va trata conflictul nostru economic cu Germania vafi alcătuită de dl Oscar Kiriacescu, director la banca națională.

— Comemorarea lui Emanoil Gojdu patronul liceului din Oradea-Mare a avut loc în ziua de 22 Februarie a. c.

— Profesorii liceului „E. Gojdu“ din Oradea-Mare au înființat o universitate liberă în cadrele căreia dascălii vor ține o scrie de conferințe.

— La Brăila a apărut o nouă gazetă „Cotidianul“ ziar independent de informațiuni care se prezintă în condițiuni foarte bune. Această gazetă servește interesele brăilene și este destul de bine redactată. Urăm noului confrate viață îndelungată.

— Congresul presei latine se va ține la Florența.

— Legea muncii obligatorii se va înfăptui din nou în Bulgaria pentru cetățenii dintre 20 și 40 ani.

O lege necesare și la noi.

— Géza Szócs senator de Ciuc a încetat din viață. Defunctul a fost un mare filo-român și a fost printre cei dintâi care a depus jurământul de credință statului nostru.

— Conferința miniștrilor „Miceii Antante“ va începe la București în ziua de 20 Martie a. c.

— Investirea noului Patriarh român se va face în ziua de Sf. Constantin și Elena.

— Membrii comitetului executiv și parlamentarii partidului național au fost convocați pe astăzi la Clubul partidului din București într-o consfătuire în vederea congresului de mâine.

— Dl Const. Hiotu a fost numit pe ziua de 1 Martie ministrul Casei Regale.

Către dnii Ingineri! A sosit hârtie fină calc și de desemn la librăria Anca.

— Vânătorul nu va fi permis de acum doi ani înainte decât între 1 Octombrie și 1 Iauuarie al fiecărui an.

— Procesul studentului Corneliu Zelea-Codreanu se va judeca în ziua de 16 Martie înaintea Curții cu jurați din Focșani.

— Președintele Germaniei, Ebert, a încetat din viață.

— Elevii liceului din Deva au dat o frumoasă serbare în comuna Banoptoc.

— Reuniunea meseriașilor și comercianților români din Blaj au ținut în ziua de 1 Martie adunarea generală.

— Profesorul Aron Deac din Blaj a încetat din viață în vârstă de 69 ani.

— Funcționarii căilor ferate au cerut Dir. Gle. mărirea salariilor.

— Lângă Tg. Mureș oaia unui cioban a născut un miel cu opt picioare și trei urechi care a fost dăruit unui muzeu dela Tg.-Mureș.

— Ploi au căzut pe cuprinsul întregii țări. In regiunea Dunării au și început arăturile de primăvară.

— Inginerii din Timișoara se vor constitui în adunare generală pe ziua de 15 Martie la școala politehnică din Timișoara.

— Regretatul D. Alexandrescu, fost profesor la Universitatea din Iași și-a dăruit prin testament biblioteca Fundației Principele Garol.

— Artistul Nicolescu-Basu va da mâine un concert la Timișoara.

— Refugiații bulgari în Quadrilator spun că au fugit din Bulgaria din cauza foametei și a neajunsurilor de tot soiul.

— La Mărășești s'a înființat-o judecătoria de ocol.

— Comisiunile ce vor judeca apelurile făcute în chestii de impuneri se vor convoca pe ziua de 15 Martie.

* Femei! „Cartea Moașelor“ cu 140 fotografii feminine Lei 120 la librăria Anca.

Nou! Advocați, Magistrați, Studenți în drept Nou!

A apărut

în Editura Librăriei A. Anca Cluj Procedura Civilă

în vigoare astăzi în Ardeal și este datorită Dlui Dr. Tudor Moisil avocat Cluj.

Tot aici se află și alte cărți juridice. 1 expl. Lei 200. plus 10 Lei porto.

A apărut în editura Librăriei Alexandru Anca Cluj

și se află de vânzare următoarele Piese teatrale și Poezii cele mai bune pentru sărbări școlare și populare.

Teatre :

- „A fost odată“ (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 20.—
- „Doamna mea“ (poporală 1 act) de Nic. Țințariu — 15.—
- „Gura Lumii“ (poporală în 3 acte) de Nic. Țințariu — 20.—
- „Dușmanii“ (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 15.—
- „Pentru patrie“ (poporală 4 acte de Nic. Țințariu — 15.—
- „Petitorii“ comedie într'un act de Nic. Țințariu — 15.—
- „Puiu Codrutul“ piesă haideucească 3 acte de Nic. Țințariu — 20.—
- „Nevasta mea fie îngeri ca ea“ (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 15.—
- „Infumuratele“ comedie în 3 acte de C. Dumitrescu-Delavaronă — 20.—
- „Fiecare cu a lui“ (comedie 3 acte) de A. Șerbănescu-Buzău — 20.—
- „Oglinda fermecată“ (lirică 4 acte) I. Jasinsky — 15.—
- „Doine și Chiuțiri“ adunate dia gura poporului de „Siminic“ — 15.—

Cărți școlare :

- * A. B. C-dar fonomic (pt. Șc. mag.) de Dr. Szentpéteriné — 20.—
- * Arimetica pt. cl. I. șc. de ucenici de Cr. Epure — 30.—
- * Geografia județului Alba de Jos în limba maghiară de Dr. Szentpéteriné — 15.—
- * Geografia jud. Cojocna în limba maghiară de Dr. Szentpéteriné — 15.—
- * „Iuliu Caesar de bello Gallico“ manual pt. cl. V-VI. de Traian Popa prof. de liceu — 35.—
- * „Leclji de limba română“ de prof. Murășan — 25.—

Diferite :

- „Inima mea“ (cântece populare — — 15.—
- „Imnuri Românești“ (cântece naționale) 10.—
- * „Ecouri“ de Traian Dumbrava — 5.—
- „Umoristice“ (Glume) de Costi — 15.—
- „Versuri din Răsboi“ (poezii populare) 10.—
- * „Jubirea“ (notă muzicală) pentru Pian și voce — 15.—
- * „Imnul Studentesc Creștin“ pentru Pian și voce — 15.—
- „Căldinare“ cărți cu târgurile — 10—40 Lei
- „Dicționar“ român-maghiar — 5.—
- „Carte de visuri“ — 20.—
- Observări critice dela adunările învățătoarești de I. Pavelea — 5.—
- * Istorie și Fantazie nouă evoluții în istoria românilor de I. Pavelea — 20.—
- * „La isvoarele vieții“ de M. Velea — 10.—
- * „Pentru Macedonia“ imperativul nostru național de M. Dragnea — 10.—
- Scrisori de iubire de după mai mulți autori — 10.—
- * „Aventurile fantastice“ ale lui Wilyams Gotthard roman — 10.—
- * „Nenorociții“ (roman) de A. Șerbănescu-Buzău — 8.—
- „Trepnetnicul“ (expl. semnelor — 3.—
- Numirea nouă și veche a străzilor orașului Cluj — 6.—
- Vezi ce face beutura dracului — 8.—

Cărți preoțești :

- Carte de rugăciuni, Mângăarea Sufletului de I. Genț — 25.—
- * „Predici la Morf“ de prot. I. Marga 45.—
- * „Predici pentru postul mare“ (ciclu duplu) de protopop I. Marga — 20.—
- * „Păstorul sufletesc“ (I-VI. vol.) — 120.—
- Icoane sfinte diferite mărimi 45—200.—

Medicale.

- * „Cartea Moașelor“ de Dr. Grigoriu pentru toate femeile cu 140 ilustrațiuni feminine 150.—

Cele cu semnul (*) sunt nou apărute